

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

woensdag

22-05-2002

14:15 uur

mercredi

22-05-2002

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel.: 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél.: 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax: 02/549 82 74</i>	<i>Fax: 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail: publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail: publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van	1
- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de vereenvoudiging van de banenplannen" (nr. 1269)	
- de heer Geert Bourgeois tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het uitblijven van de vereenvoudiging van de banenplannen" (nr. 1282)	
<i>Sprekers: Greta D'hondt, Geert Bourgeois, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
<i>Moties</i>	10
Samengevoegde vragen van	10
- mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "arbeids-geneeskunde" (nr. 7233)	10
- de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de arbeidsgeneeskunde" (nr. 7263)	11
<i>Sprekers: Greta D'hondt, Joos Wauters, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
Interpellatie van mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "internationaal huispersoneel" (nr. 1277)	17
<i>Sprekers: Greta D'hondt, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
<i>Moties</i>	23
Vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de PWA en de nieuwe vzw-wetgeving" (nr. 7262)	24
<i>Sprekers: Joos Wauters, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	

SOMMAIRE

Interpellations jointes de	1
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la simplification des plans d'emploi" (n° 1269)	
- M. Geert Bourgeois à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la non-simplification des plans d'emploi" (n° 1282)	
<i>Orateurs: Greta D'hondt, Geert Bourgeois, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
<i>Motions</i>	10
Questions jointes de	11
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la médecine du travail" (n° 7233)	11
- M. Joos Wauters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la médecine du travail" (n° 7263)	11
<i>Orateurs: Greta D'hondt, Joos Wauters, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
Interpellation de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le personnel de maison international" (n° 1277)	17
<i>Orateurs: Greta D'hondt, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
<i>Motions</i>	23
Question de M. Joos Wauters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les ALE et la nouvelle législation relative aux ASBL" (n° 7262)	24
<i>Orateurs: Joos Wauters, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	

**COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN**

van

WOENSDAG 22 MEI 2002

14:15 uur

**COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES**

du

MERCREDI 22 MAI 2002

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.23 uur door de heer Joos Wauters, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.23 heures par M. Joos Wauters, président.

01 Samengevoegde interpellaties van

- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de vereenvoudiging van de banenplannen" (nr. 1269)
- de heer Geert Bourgeois tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het uitblijven van de vereenvoudiging van de banenplannen" (nr. 1282)

01 Interpellations jointes de

- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la simplification des plans d'emploi" (n° 1269)
- M. Geert Bourgeois à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la non-simplification des plans d'emploi" (n° 1282)

01.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de vereenvoudiging van de banenplannen werd door deze paars-groene regering bij haar aantreden als een van de topprioriteiten voorgesteld. Ik ben de laatste van CD&V die zal beweren dat dit geen topprioriteit is inzake de versterking van het economisch beleid en het tewerkstellingsbeleid. Desondanks stellen wij vast dat, ondanks deze topprioriteit in 1999, de zaak werd uitgesteld, om het zacht uit te drukken.

Het idee werd opnieuw te berde gebracht en als bijzonder belangrijk en dringend voorgesteld bij iedere regeringsverklaring die sindsdien werd afgelegd. Het resultaat was dat de realisatie telkens werd verdaagd. Het idee werd ook met nadruk in iedere beleidsverklaring geschreven, ook in de beleidsverklaring over de werkgelegenheid. Men heeft, toen de vraag al te concreet werd, telkenmale verklaard dat men er nog volop mee bezig was, dat men er nog niet mee klaar was.

In januari van dit jaar heeft de eerste minister zelf op de tribune van de plenaire vergadering, bij de voorstelling van de sociaal-economische prioriteitennota voor de rest van de legislatuur, deze vereenvoudiging van de banenplannen nog maar eens tot een prioriteit verheven. Op dat ogenblik waren er natuurlijk niet veel andere dingen te melden. Sinds januari 2002 hebben we echter nog niet veel resultaten daarvan gezien.

01.01 Greta D'hondt (CD&V): Lors de son arrivée au pouvoir en 1999, le gouvernement annonçait la simplification des plans d'embauche comme une de ses priorités majeures. Bien que le projet ait été inscrit dans chaque déclaration de politique, il fut sans cesse ajourné. Le premier ministre, M. Verhofstadt, a déclaré récemment que le projet était reporté à septembre 2002, étant donné que le gouvernement attend des simulations élaborées par l'ONSS. Il a ensuite indiqué que les partenaires sociaux devaient encore examiner le dossier. Je suis encline à penser que le projet est remis aux calendes grecques.

L'échéance d'avril 2002 avancée par la ministre n'a pas été respectée. Quand le projet relatif à la simplification des plans d'embauche sera-t-il effectivement

Mevrouw de minister, u hebt telkens de meest concrete verklaringen afgelegd. U hebt aangekondigd dat het wetsontwerp tot vereenvoudiging van de banenplannen in april in de Kamer zou zijn ingediend.

Het blijkt echter opnieuw te zijn verdaagd, want op een recente persconferentie verklaarde de eerste minister dat het wetsontwerp ter vereenvoudiging van de banenplannen niet onmiddellijk in de Kamer moet worden verwacht. Niet in april dus, zoals u zelf oorspronkelijk had aangekondigd. De eerste minister zei dat het zelfs niet juni, maar september zou worden.

Mevrouw de minister, tegen september zit de legislatuur er bijna op. Het zal dus niet meer voor deze legislatuur zijn, als uitstel op uitstel blijft volgen.

De **voorzitter**: Mevrouw, ze hebben ook nog een jaar voor de boeg.

01.02 Greta D'hondt (CD&V): Dat klopt niet. Ik ben natuurlijk niet ingewijd in de geheimen der goden, maar de eerste minister heeft gezegd dat er op 15 juni 2003 verkiezingen zullen plaatshebben. Mijnheer de voorzitter, u hebt toch ook al enige ervaring in de politiek en dus weet u dat het in de maanden voor de verkiezingen betreffende een dergelijk dossier geen sinecure is om de neuzen in dezelfde richting te krijgen. Men regelt dit dossier niet zomaar op een drafje.

De **voorzitter**: (...)

01.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dat zou ik ook zeggen, mocht ik in uw plaats zijn.

Mevrouw de minister, eerste minister Verhofstadt – niet u – zei in zijn verklaring nogmaals, bij wijze van schaamlapje voor het nieuwe uitstel, dat men wacht op simulaties vanwege de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en dat de sociale partners er ook nog steeds over discussiëren. De laatste tijd dragen de sociale partners de schuld voor alles wat misgaat.

Mevrouw de minister, gezien de oorspronkelijk aangekondigde datum, april 2002, niet werd gehaald, vraag ik u wanneer het wetsontwerp zal worden ingediend in deze Kamer. Ik dring hierop aan omdat zowel werknemers als ondernemingen momenteel hun weg verliezen in de doolhof van banenplannen.

Bevestigt u wat eerste minister Verhofstadt heeft verklaard, namelijk dat het wetsontwerp niet tijdig – men praat erover sedert 1999, maar ik neem uw datum van april als refertedatum – kon worden ingediend omdat men nog wacht op simulaties van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid? Mocht dit zo zijn, is het dan de enige reden waarom het wetsontwerp nog niet werd ingediend? Wanneer precies werd door de regering aan de RSZ gevraagd die simulaties af te leveren? Het is immers al te eenvoudig om bijvoorbeeld in mei te zeggen dat men wacht op simulaties van de RSZ als die simulaties maar eind april werden gevraagd.

Mevrouw de minister, ik kijk met zeer grote interesse uit naar uw

déposé à la Chambre? Est-il exact que le projet ne peut être déposé dans les délais parce que les simulations de l'ONSS ne sont pas encore disponibles? Existe-t-il d'autres raisons? Quand avez-vous demandé à l'ONSS de réaliser ces simulations?

antwoord.

01.04 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal, indien u het mij toestaat, iets gedetailleerder ingaan op de achtereenvolgende aankondigingen door deze regering van de vereenvoudiging van de banenplannen.

Het begint inderdaad, zoals collega D'hondt heeft gezegd, met het regeerakkoord van 7 juli 1999, waarin nog voorzichtig geopperd werd dat de regering de diverse banenplannen zou evalueren en harmoniseren, dit met het oog op de vereenvoudiging en het wegwerken van de perverse effecten. U bent dan begonnen met een opwarmertje, u hebt er zelfs nog een aan toegevoegd, het fameuze Rosetta-plan. Het heeft op dit ogenblik als resultaat dat de jongerenwerkloosheid in Vlaanderen op jaarbasis stijgt met een onaanvaardbaar percentage. In december 1999 heeft de eerste minister zich kwaad gemaakt: het moest maar eens uit zijn. Hij had namelijk, net zoals wij, de kritiek gelezen van de heer Jadot, secretaris-generaal van het Ministerie van Arbeid. De heer Jadot keert in zijn jaarrapporten telkens op deze zaak terug. Ik citeer de passage die bij de eerste minister kwaad bloed had gezet. Jadot schrijft, wanneer hij het heeft over de banenplannen, "...als een opeenstapeling van ongecoördineerde maatregelen, als tapijten in een moskee, een korf van goede maar ook minder goede en zelfs ronduit slechte maatregelen, die voor ondernemingen en werkzoekenden een ware lijdensweg zijn geworden".

01.05 Minister Laurette Onkelinx: Hij heeft gelijk.

01.06 Geert Bourgeois (VU&ID): Ik denk dat ongeveer iedereen het er over eens is dat hij gelijk heeft. Zelfs deze regering vond al in juli 1999 dat de heer Jadot gelijk had. De eerste minister wond zich erover op in december 1999. Het moest maar eens afgelopen zijn, ik citeer de eerste minister, "...met het onontwarbare kluwen van banenplannen en lastenverlagingen". Dit was in december 1999, mevrouw de minister. Nadien volgde de beleidsverklaring van 9 oktober 2001. Daar lees ik dat de regering tot de vaststelling komt dat er niet minder dan 19 verschillende banenplannen met lastenverlagingen bestaan, welke allemaal tot één structurele lastenverlaging zullen worden herleid. Bedrijven zullen ze niet meer moeten aanvragen, maar krijgen ze automatisch toegekend. Dit was de nieuwe aankondiging op 9 oktober 2001.

Ik spring even naar uw sociaal-economische prioriteitennota van 22 januari 2002. Verhofstadt slabakte, Sabena was failliet gegaan, er moest dringend een nieuwe impuls worden gegeven. Paars-groen moest toch bewijzen dat het nog leefde, zij het met een visadempje. Er volgde opnieuw een sterke aankondiging en ik citeer: "Bovendien zal het wetsontwerp worden ingediend dat met ingang van 1 januari 2003 de 24 bestaande banenplannen herleidt tot één doorzichtig en eenvoudig systeem binnen de beschikbare middelen." Tegelijk hebt u er nog 2 nieuwe banenplannen aan toegevoegd: het 25ste voor de startende zelfstandigen en het 26ste voor ouderen via een speciale PWA-regeling.

01.07 Minister Laurette Onkelinx: (...)

01.04 Geert Bourgeois (VU&ID): Lorsque la coalition arc-en-ciel est arrivée au pouvoir en 1999, elle avait annoncé l'évaluation et l'harmonisation des plans d'embauche en vue de leur simplification. Mais par la suite, elle y a ajouté le plan Rosetta. Et entre-temps, le chômage des jeunes a augmenté en Belgique. M. Jadot avait rédigé un rapport extrêmement critique en juin 1999. Le premier ministre est alors monté sur ses grands chevaux. Et, depuis décembre 1999, le gouvernement pense que M. Jadot a raison et qu'il faut faire quelque chose.

01.08 Geert Bourgeois (VU&ID): Ik neem aan dat het een goed ontwerp is, mevrouw de minister, daarover gaat het natuurlijk niet. Het gaat erover wanneer de vereenvoudiging er uiteindelijk zal komen. Vervolgens hebben we geconstateerd dat de sociale partners op 28 maart samen met u tot een akkoord zijn gekomen dat diverse luiken bevatte. In een ervan verbond de regering zich ertoe bij te dragen tot de uitvoering van het akkoord tussen de sociale partners betreffende de vereenvoudiging van de banenplannen. U hebt dan op 4 april, enkele dagen later, meegedeeld dat u meer tijd nodig had en dat u nog twee opties van maatregelen voor ogen hield, met name de bestaande maatregelen en een alternatief mechanisme dat gebaseerd is op een franchisesysteem. Ik had nochtans genoteerd dat de regering reeds had geopteerd voor een franchisesysteem. Plots zegt u dat u de 2 mogelijkheden nog open hield. U had in alle geval gezegd dat u simulaties moest hebben van de RSZ. Dat was uw mededeling van 4 april 2002.

Tenslotte is er de fameuze Ministerraad van 3 mei 2002 geweest, waar plots weer de hele timing overhoop gehaald werd. Plots bleek dat die verwerpelijke doolhof van banenplannen toch nog een tijdje zal meegaan omdat het wat moeilijker gaat dan u zich had voorgenomen, omdat u die simulaties van de RSZ nog altijd niet hebt. Er zou misschien wel een ontwerp komen in juli maar de wet zou in elk geval niet van kracht kunnen worden in september 2002.

Kortom, mevrouw de minister, meer en meer mensen stellen zich de vraag of er nog wel een lastenverlaging komt in de loop van deze legislatuur. In elk geval, als er nog een vereenvoudiging van de banenplannen komt, zullen dat vijgen na paars-groen zijn.

Mevrouw de minister, ik heb hierover een aantal concrete vragen. Ten eerste, voor welk systeem opteert u? Ik heb gelezen dat er aan de RSZ ook simulaties gevraagd zijn op basis van een dubbele pijler. Aanvankelijk was er de keuze tussen het lineaire systeem en het franchisesysteem. Is uw keuze ook die van de hele regering? Of hebt u enkel een plan dat nog moet worden doorgepraat met uw collega's?

Ten tweede, blijkbaar moet er opnieuw overleg met de sociale partners komen. Waarover moet dat gaan? Was er geen principiële akkoord? Waarom wordt er dan aangekondigd dat nieuw overleg nodig is?

Ten derde, hoe komt het dat u zo laat denkt aan een cijfermatige onderbouw? Zelfs als u in april de beslissing genomen hebt, is dat rijkelijk laat, geef het toe. Als u van plan bent zoiets te doen, mag men er toch van uitgaan dat u over enige budgettaire onderbouw beschikt, dat er al berekeningen gebeurd zijn. Waarom zijn de berekeningen van de RSZ nu nog niet klaar? Intussen zijn we toch weer een eind verder?

Ten vierde en ten slotte, u zegt dat de vereenvoudiging – dat lees ik toch – van de banenplannen moeilijk door te voeren zou zijn in de arbeidswet. Voor welke legistische oplossing kiest u dan?

01.09 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je n'étonnerai ni Mme D'hondt, ni M. Bourgeois en disant qu'ils abordent là un dossier véritablement passionnant. Ma motivation en ce qui

01.08 Geert Bourgeois (VU&ID): Dans une note d'octobre 2001, la ministre avait annoncé avec beaucoup d'aplomb son intention de réduire à une seule baisse des charges, qui serait en outre attribuée automatiquement, les dix-neuf plans d'embauche donnant lieu à différentes réductions de charges.

En octobre 2001, il a été de nouveau question de réduire, à compter du 1er janvier 2003, les vingt-quatre plans d'embauche existants à une seule structure transparente. Mais depuis, deux plans d'embauche ont encore été créés: celui destiné aux indépendants débutants et celui destiné aux personnes âgées et impliquant un recours à la réglementation sur les ALE.

Ensuite, en mars 2002, de nouveaux éléments ont retardé l'évolution de ce dossier: la concertation avec les partenaires sociaux et les simulations de l'ONSS. Il est clair qu'un projet qui sera déposé au plus tôt en juillet ne pourra avoir force de loi en septembre. Cette simplification est du réchauffé...

Pour quel système la ministre opte-t-elle? Le gouvernement la suivra-t-il? A quel sujet doit-il encore se concerter avec les partenaires sociaux? Pourquoi ne dispose-t-on pas encore d'une base chiffrée pour réaliser cette simplification? Comment intégrera-t-on celle-ci dans la législation du travail?

01.09 Minister Laurette Onkelinx: De vereenvoudiging ligt mij na aan het hart, maar moet zowel voor de

concerne la simplification des plans d'emploi ne trouve pas sa source dans les vœux ou les éternuements du premier ministre, mais simplement dans la nécessité absolue de développer un système gagnant à la fois pour les employeurs et pour les travailleurs.

Un système favorable aux employeurs car ces derniers n'utilisent pas les moyens disponibles pour la simplification des plans d'emploi à cause de la complexité des plans d'emploi, de la difficulté de se situer dans ce magma de plans. Ils ne vont donc pas vers ce qui pourrait constituer une aide à l'emploi pour eux par la diminution du coût de l'emploi. Les employeurs n'utilisant pas ces plans, c'est mauvais pour les travailleurs, plus particulièrement pour les groupes à risques qui ne trouvent pas de portes supplémentaires ouvertes pour l'emploi.

Cette simplification s'impose donc. Mais, monsieur Bourgeois, vous savez qu'une simplification, ce n'est pas une uniformisation. Sans prendre en compte les profils différents des travailleurs potentiels, vous n'allez pas oeuvrer correctement contre le chômage. Et pour ce faire, il faut véritablement cibler les groupes à risques, cerner les difficultés et adapter notre législation en fonction de ces dernières.

C'est donc une opération de grande envergure. Les propos de M. Jadot pour dessiner notre système, issu d'années de travail, étaient adéquats. Nous avons effectivement planché sur plusieurs scénarii et, notamment, sur un scénario qui partait d'une franchise plutôt que de l'actuelle réduction structurelle des charges – étant entendu que chaque système a ses effets pervers.

Partir d'une franchise engendre une série de questions. En voici un exemple parmi beaucoup d'autres: partir d'une franchise – c'est à dire qu'une partie du salaire ne donne pas lieu au versement de cotisations sociales – signifie qu'une petite augmentation de salaire par rapport au salaire minimum constituera un véritable piège salarial. La raison en est qu'il y aura, à charge de l'employeur, une différence extrêmement forte en termes de versements de cotisations sociales selon que l'employé est au salaire minimum ou selon qu'il a eu une petite augmentation salariale. De plus, le système de la franchise prendra en compte les aides qui peuvent être octroyées pour les travailleurs à salaires plus élevés.

Par contre, la réduction structurelle des charges a ses propres effets pervers dont la complexité.

C'est une simple question qui concerne le règlement de base. Cependant, à chaque détour de ce dossier, des choix sont à faire, par exemple: en plus de la franchise de base, peut-on cumuler une franchise "réduction du temps de travail" ou "redistribution du temps de travail" avec une franchise pour les nouveaux employeurs – les plans +1, +2 ou +3?

Ce sont des questions éminemment complexes. Par ailleurs, quand vous simplifiez, vous devez retoucher toutes les législations, y compris les dernières. Je prends par exemple la volonté de ne pas offrir une diminution de cotisations sociales plus importante que le montant de la cotisation que l'on paie. Vous me direz que c'est logique. Oui, sauf que, par exemple, dans Rosetta, on offre plus de cotisations sociales à l'employeur que ce qu'il doit payer normalement pour le jeune. Cette diminution se redistribue sur les

werknemers als voor de werkgevers een win-winsituatie zijn.

Die vereenvoudiging, die niet mag verward worden met een uniformering, moet er komen. Het betreft echter een grootschalige operatie. Als men de werkloosheid wil aanpakken, moet men zich toespitsen op de risicogroepen. Wij hebben werk gemaakt van een "franchisescenario" veeleer dan voor een lastenverlaging te kiezen. Het systeem van de franchise leidt ertoe dat voor een gedeelte van het loon geen sociale bijdragen dienen te worden gestort. In dat dossier moeten keuzes worden gemaakt en rijzen er problemen. Als men tot een vereenvoudiging wil komen, moeten alle regelgevingen, met inbegrip van de meest recente, worden gewijzigd.

La proposition ne pourra être transformée en projet de loi qu'après le calcul de l'impact budgétaire du projet de simplification. Cette évaluation requiert une simulation basée sur le fichier intégral de l'ONSS, afin de garantir la neutralité budgétaire par rapport aux réductions de charges déjà accordées. Cette simulation demande beaucoup de travail et ne pourra d'ailleurs être réalisée que pendant les mois de juin et de juillet, étant donné les efforts déjà consentis actuellement par l'ONSS dans le dossier Dimona.

De tweede voorwaarde betreft het overleg met de sociale partners dat ondertussen is gestart. Vorige donderdag heeft de eerste vergadering plaatsgevonden op de Nationale Arbeidsraad en hebben de vertegenwoordigers van de regering het voorstel tot vereenvoudiging toegelicht.

De regering heeft beslist dat het wetsontwerp betreffende de vereenvoudiging vanaf 1 januari

autres travailleurs occupés dans l'entreprise. Je le répète, il faut modifier toutes les législations, ce qui est un travail considérable.

Binnen de regering is daaraan de laatste maanden hard gewerkt. Er is dan ook een concreet voorstel uitgewerkt. Vooraleer dat voorstel omgezet wordt in een wetsontwerp zijn er nog twee voorwaarden te vervullen.

Ten eerste, is er de budgettaire berekening van het vereenvoudigingvoorstel. Zoals u weet is het uitgangspunt bij de vereenvoudigingoperatie dat er op macro-economisch vlak budgettaire neutraliteit moet zijn ten opzichte van het huidige pakket van lastenverlagingen. Een dergelijke garantie kan niet geboden worden door een oppervlakkige raming van het nieuwe voorstel. Vandaar dat de enige oplossing die zekerheid biedt, een simulatie van het voorstel op het volledige RSZ-gegevensbestand is. Dat betekent dat de RSZ over de laatste vier gekende kwartalen het nieuwe voorstel toepast.

U kunt zich indenken dat dit een immens werk is dat heel wat arbeidsuren en programmatietijd vergt. Bovendien is de RSZ momenteel ook de laatste hand aan het leggen aan de glossaria voor de veralgemening van de DIMONA en de invoering van de multifunctionele aangifte met ingang van 1 januari 2003. Om aan dit laatste dossier een goede start te kunnen verzekeren op 1 januari 2003 werd op vraag van de RSZ en in afspraak met de werkgevers en met de sociale secretariaten hieraan de absolute voorrang gegeven. Concreet betekent dit dat het simuleren van het vereenvoudigingsvoorstel pas zal kunnen gebeuren in juni en juli.

La deuxième condition porte sur la concertation avec les partenaires sociaux. Initialement, j'avais l'intention de procéder à cette concertation après les simulations à réaliser par l'ONSS. Toutefois, vu le temps que cela demande à l'ONSS, le calendrier a été modifié. La concertation avec les partenaires sociaux a été entamée. Ainsi, une première réunion a eu lieu jeudi dernier au Conseil national du travail où les représentants du gouvernement ont joint des explications à la proposition de simplification déposée sur la table. L'agenda des prochaines réunions a également été fixé.

Comme vous le voyez, nous travaillons énormément sur ce dossier. Il ne faut pas le cacher, la réalisation concrète est moins rapide que je ne l'avais espéré mais, je le répète, une proposition est sur la table et le travail de base est terminé. Nous avons demandé depuis un certain temps déjà à l'ONSS d'effectuer les simulations nécessaires. L'administration de l'ONSS fait de son mieux pour le faire le plus rapidement possible.

Comme je vous l'ai dit, nous ne perdons pas notre temps puisque pendant qu'il y a ces simulations de l'ONSS, on négocie avec les partenaires sociaux.

Vous m'avez demandé quelque clarté en ce qui concerne le timing à venir. Le gouvernement a décidé, en accord avec tous les acteurs concernés, à savoir avec les administrations, les employeurs, les représentants des travailleurs, les secrétariats sociaux, de retenir le 1er janvier 2004 comme date d'entrée en vigueur du projet de loi de simplification. Cela semble peut-être lointain mais je veux préciser

2004 in werking zal treden. Alle beslissingen moeten tegen eind juli rond zijn.

Vanuit legistiek oogpunt zal dit voorstel tot vereenvoudiging worden gevat in een afzonderlijk wetsontwerp dat de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers evenals andere sociale wetten zal aanpassen.

que pour que cela puisse effectivement démarrer au 1er janvier 2004, toutes les décisions doivent être terminées pour fin du mois de juillet 2002 de sorte que le projet de loi puisse être discuté après les vacances parlementaires, ce qui permettra à toutes les parties de se préparer à garantir un lancement impeccable en janvier 2004.

D'un point de vue légistique, cette simplification sera reprise dans un projet de loi autonome qui apportera en premier lieu des adaptations à la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés. Mais comme je l'ai dit tout à l'heure, elle apportera évidemment également une multitude de modifications à l'ensemble des législations qui se sont accumulées les dernières années pour proposer des plans d'emploi.

Je répète: fin du travail prévue pour fin juillet, dépôt d'un projet de loi prévu à la rentrée parlementaire. J'espère une discussion et un vote les plus rapides possible de l'ensemble des modifications législatives, ce qui permettra pendant quelques mois à tous les interlocuteurs de se préparer à l'application concrète au 1er janvier 2004.

Président: Jean-Pierre Delizée.

Voorzitter: Jean-Pierre Delizée.

01.10 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het is natuurlijk evident dat alle betrokken partijen, ondernemingen, vakbonden, sociale secretariaten, iedereen die ermee te maken heeft – ook al is het reeds mei – zeggen dat de tijd moet worden genomen om alles goed voor te bereiden maar dit betekent niet dat zij zich neerleggen bij het feit dat dit pas op 1 januari 2004 zal worden geregeld. CD&V heeft nooit gezegd dat de vereenvoudiging van de banenplannen tot één uniek banenplan moet leiden. Wie dat zegt, kent er niets van. Als de vereenvoudiging een van de topprioriteiten van het sociaal-economisch onderdeel van de regeringsverklaring was, zou u moeten weten – met de terreinkennis die u zou moeten hebben – dat de afstelling die u nu doet in 1999 en 2000 moest zijn gestart. Dan zou men nu niet de datum van 1 januari 2003 moeten wijzigen naar 1 januari 2004. Dit was immers reeds aangekondigd als een van de zeer belangrijke sleutels in het kader van een gedegen tewerkstellingsbeleid. Ik kan niet genoeg beklemtonen hoe belangrijk ik het zelf vind. Mevrouw de minister, men heeft zich lelijk verkeken op wat snel en efficiënt is. Ik ga hier zeker niet zeggen dat de RSZ, die nog een heel aantal andere belangrijke dossiers heeft, die dossiers moet laten vallen om hiervan werk te maken.

Mevrouw de minister, wanneer werd de RSZ officieel gevraagd om die simulaties te maken. U zegt in uw antwoord: "C'est demandé depuis un certain temps". Certain is natuurlijk een rekbaar begrip. Ik heb er moeite mee dat politiek uitstel zou worden afgewenteld op overheidsinstellingen of overheidsdiensten. Ik zeg niet dat dit hier het geval is. Ik zal dit interpreteren als ik de juiste datum ken.

Mijnheer de voorzitter, een aantal weken geleden toen wij nog hoopten dat dit wetsontwerp hier in april zou worden ingediend, heb ik mijn wetsvoorstel laten uitstellen. Ik heb toen gezegd dat ik vermoedde dat dit niet voor het verlof zou gebeuren. Dit wordt jammer genoeg opnieuw bewaarheid. Mevrouw de minister, het is mijn grote vrees dat na er een hele legislatuur over te doen om het

01.10 Greta D'hondt (CD&V): Nul doute que toutes les parties concernées se résigneront à accepter la date du 1er janvier 2004 dans la mesure où elles souhaitent que la simplification soit préparée avec sérieux. Cependant, le décompte que la ministre propose aujourd'hui airait dû intervenir depuis le début. Nous voilà une fois de plus contraints d'accorder un délai supplémentaire dans un dossier qui représente la clé de voûte de la politique d'emploi.

Quand a-t-on officiellement demandé à l'ONSS de réaliser les simulations? Il est trop facile de chercher à faire endosser la responsabilité d'un report politique à des services publics très sollicités.

Je crains que ce projet soit examiné en séance plénière à la veille des élections et que l'urgence soit demandée, afin d'escamoter tout débat de fond sur cette matière qui revêt un intérêt social capital. Je ne déposerai même plus de motion. A quoi bon?

wetsontwerp in het Parlement in te dienen, het op een tijdstip zal worden ingediend dat de urgentie zal moeten worden ingeroepen. Alle termijnen zullen springen en het Parlement zal in het gelid moeten staan. De discussie over wat op het tewerkstellingsterrein een van de belangrijkste discussies zou moeten worden, zal hier worden tenietgedaan door vlak voor de verkiezingen – als het nog lukt – een wetsontwerp in te dienen dat met spoed moet worden behandeld in de Kamer. Dat is heel erg. Ik vind het zo erg dat ik mij op dit terrein niet meer de moeite getroost om een motie in te dienen. Ik zal wel heel graag de motie van de collega steunen als erover in de plenaire vergadering wordt gestemd. Dit begint stilaan op bezigheidstherapie te lijken.

01.11 Geert Bourgeois (VU&ID): Mevrouw de minister, ik kan de enigszins cynische ondertoon van de slotwoorden van collega D'hondt volledig begrijpen en zelfs onderschrijven.

Wij hebben beiden de moeite gedaan om heel de voorgeschiedenis van deze aangekondigde vereenvoudiging nog eens te herhalen. Ik heb letterlijk geciteerd wat in het regeerakkoord staat, wat in de beleidsverklaring staat, wat in de prioriteitennota staat en wat in de beslissing van de Ministerraad staat. Straks staan we aan het einde van deze regeerperiode en deze maatregel zal nog steeds niet in werking zijn getreden. Wij hebben met enige verbijstering moeten horen dat het nu 1 januari 2004 is. Laten wij wel wezen, dit is een volgende regeerperiode.

Op de jongste Ministerraad werd de mensen zand in de ogen gestrooid. De eerste minister is opnieuw doorgegaan met datgene waarmee hij al heel de tijd bezig is, namelijk government by announcement. Er worden voortdurend dingen aangekondigd, maar er wordt niets beslist. Er wordt voortdurend gezegd dat het geregeld is, maar dit is niet zo. Er was nu eens sprake van juli, dan weer van september. Als ik de minister nu hoor, zal er ten vroegste in juli een wetsontwerp zijn dat dan in september kan worden behandeld. De inwerkingtreding is dan voor 1 januari 2004. Dat is de timing. Bedankt dat u zo correct was dit te zeggen.

01.12 Laurette Onkelinx, ministre: C'est ce que le premier ministre a dit.

01.13 Geert Bourgeois (VU&ID): Nee, ik heb hier de mededelingen...

01.14 Laurette Onkelinx, ministre: Cela se fera lors du réinvestissement des dix milliards.

01.15 Greta D'hondt (CD&V): Non, excusez-moi de vous corriger mais le premier ministre n'a pas dit cela.

01.16 Geert Bourgeois (VU&ID): Nee, ik heb de mededelingen van de eerste minister na de Ministerraad van begin mei. Sta me toe dat ik even citeer: "De harmonisering en vereenvoudiging van de banenplannen zal binnenkort een feit zijn" Binnenkort is inderdaad een relatief begrip, en misschien is 2004 voor iemand die wil onthaasten "binnenkort", maar voor normale mensen met enig gezond verstand is er bij een maatregel die pas in werking treedt na

01.11 Geert Bourgeois (VU&ID): Je déposerai néanmoins une motion de recommandation même si je puis comprendre le découragement et le cynisme de Mme D'hondt. Le véritable échecancier que la ministre Onkelinx vient finalement de nous communiquer démontre que, pendant tout ce temps, le gouvernement nous a jeté de la poudre aux yeux. Une priorité annoncée en 1999 se concrétisera seulement en 2004! En outre, on nous a toujours fait croire que la simplification serait radicale. Or, il semble à présent que l'ensemble du dossier a été sensiblement édulcoré. Voilà qui ne témoigne d'une bonne administration.

het einde van deze regeerperiode, nadat ze als prioriteit was aangekondigd in juli 1999, geen sprake meer van “kort”. Ik druk mij nog heel voorzichtig uit.

Mevrouw de minister, ik heb niet diverse keren gezegd dat alles zou worden herleid tot één systeem. In uw beleidsverklaring van 9 oktober staat wel dat al die lastenverlagingen en banenplannen zullen worden herleid tot één structurele lastenverlaging. In de prioriteitennota van 22 januari 2002 staat te lezen, ik citeer: “Bovendien zal een wetsontwerp worden ingediend dat met ingang van 1 januari 2003 – toen was het nog 2003 – de 24 bestaande banenplannen herleidt tot één doorzichtig en eenvoudig systeem binnen de beschikbare middelen”. Het siert u dat u zegt dat het niet zo eenvoudig is.

01.17 Laurette Onkelinx, ministre: Dans un seul plan, on peut prévoir des différences entre les jeunes et les moins jeunes. Ce n'est pas parce qu'il ne s'agit que d'un seul plan qu'on ne fait pas de différences.

01.18 Geert Bourgeois (VU&ID): Er wordt niettemin gesproken van één structurele lastenverlaging. Ik neem aan dat het niet zo eenvoudig is. De perceptie bij de bevolking na elke aankondiging van de eerste minister is zeker dat er slechts één systeem zou overblijven dat automatisch zou worden toegekend aan de bedrijven. Zo heeft hij dat in elk geval steeds verklaard.

Mevrouw de minister, het getuigt in elk geval van slecht bestuur als u na meer dan 3 jaar nu moet zeggen dat u nog niet toe bent aan het uitwerken van de wettelijke basis omdat het niet kan worden opgenomen in het arbeidsrecht en dat u de budgettaire implicaties nog moet bekijken. Geef toe dat goed bestuur toch iets anders is. Dit alles brengt met zich dat deze maatregel nog maar eens wordt uitgesteld. Maatregelen nemen voor toekomstige regeringen wordt ook zowat het waarmerk van deze coalitie. U kunt maar hopen dat u er de volgende keer weer bij bent. Dit hoort echter niet op deze manier te gebeuren. Een regering hoort maatregelen te nemen die ingang vinden tijdens de lopende regeerperiode.

01.19 Laurette Onkelinx, ministre: Il y a encore beaucoup de choses à dire mais ce serait entamer un mini-débat.

Le **président**: Je félicite M. Bourgeois d'avoir cité M. Jadot. C'est un très bon point et j'en prends acte pour d'autres dossiers. On peut rendre hommage à son bon sens et à l'indépendance dont il a toujours fait preuve par rapport aux ministres successifs. Vous avez bien fait de le citer.

De **voorzitter**: Ik complimenteer de heer Bourgeois met zijn verwijzing naar een citaat van de heer Jadot. Ik zal mij erop inspireren in het kader van andere dossiers. Het gezond verstand van de heer Jadot en zijn onafhankelijke opstelling ten aanzien van al de opeenvolgende ministers zijn lovenswaardig.

01.20 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, men heeft mij ervan verwittigd dat ik zo dadelijk naar een andere commissie moet gaan. Doch, aangezien u mij citeert, wil ik wel eventjes replikeren. Uw interventie is – heb ik begrepen – niet zozeer aan mijn

adres gericht, maar wel aan het adres van andere mensen hier in de zaal. Voor het overige blijf ik bij mijn standpunt. Ik onderschrijf de analyse van de heer Jadot over de banenplannen, niet meer dan dat. Als u dat standpunt uitbreidt en als u wensen hebt op andere terreinen, is dat uw goed recht. Wij nemen daarvan akte.

Le **président**: Je prends simplement acte de votre citation dans le dossier.

01.21 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, misschien is het u ontgaan, maar ik had ook de datum gevraagd waarop de RSZ...

01.22 Laurette Onkelinx, ministre: Je tenais à répliquer car je voulais préciser que le gouvernement avait réellement la volonté de travailler dans le cadre de la simplification. Ceux qui suivent régulièrement les travaux de cette commission pourront attester du fait que nous n'avons pas chômé mais d'autres priorités existaient aussi en la matière.

La première fois que j'ai dit que je prenais ce dossier en charge, c'était à l'occasion de la dernière déclaration gouvernementale qui a été faite en octobre devant le parlement. A cette occasion, le premier ministre a été plus précis en la matière. Nous avons travaillé d'arrache-pied depuis ce moment-là. Au cours des vacances de Pâques, lors d'une réunion chez le premier ministre, nous avons présenté un paquet global. Il a été présenté aux représentants du ministre des Affaires sociales afin qu'ils puissent interpellier l'ONSS. Lors de nos contacts avec l'ONSS, il nous a été dit que les choses seraient compliquées, notamment à cause de l'opération DIMONA.

01.22 Minister Laurette Onkelinx: Ik denk dat de regering duidelijk heeft laten zien dat zij vooruitgang in dat dossier wilde boeken. Wij hebben niet stilgezeten. Die kwestie werd op mijn verzoek al in de regeringsverklaring van oktober 2001 opgenomen. Sindsdien hebben wij werk gemaakt van dat dossier. Tijdens de Paasvakantie vond een vergadering van het kernkabinet plaats tijdens welke de eerste minister ons heeft gevraagd contact op te nemen met de RSZ, wat dan ook gebeurd is.

01.23 Greta D'hondt (CD&V): Pasen viel vroeg dit jaar, maar we kunnen zeggen dat de RSZ is geconsulteerd op het ogenblik dat het wetsontwerp in de Kamer moest liggen.

Moties

Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Geert Bourgeois en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van mevrouw Greta D'hondt en de heer Geert Bourgeois en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, beveelt de regering aan
zo snel mogelijk werk te maken van de vereenvoudiging van de banenplannen en in het vervolg blijk te geven van beter bestuur door tijdig overleg te plegen, legistiek werk voor te bereiden en budgettaire berekeningen te maken."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Geert Bourgeois et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mme Greta D'hondt et de M. Geert Bourgeois et la réponse de la vice-première ministre et ministre de l'Emploi, demande au gouvernement
de mettre en œuvre le plus rapidement possible la simplification des plans d'embauche et, par la suite, d'agir conformément au principe de bonne administration en organisant en temps utile une concertation, en préparant le travail législatif et en effectuant des estimations budgétaires."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Jean-Marc Delizée, Paul Timmermans en Bruno Van Grootenbrulle en mevrouw Pierrette Cahay-André.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Jean-Marc Delizée, Paul Timmermans et Bruno Van Grootenbrulle et Mme Pierrette Cahay-André.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "arbeidsgeneeskunde" (nr. 7233)

- de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de arbeidsgeneeskunde" (nr. 7263)

02 Questions jointes de

- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la médecine du travail" (n° 7233)

- M. Joos Wauters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la médecine du travail" (n° 7263)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid.)
(La réponse sera fournie par la vice-première ministre et ministre de l'Emploi.)

02.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik had hiervoor eigenlijk een interpellatieverzoek ingediend. De Conferentie van voorzitters heeft in haar wijsheid echter geoordeeld dat dit een vraag moest worden. Mij maakt dat niets uit. De reden van de interpellatie was de nogal technische aard ervan en zeker niet het indienen van een motie. De leden van de commissie en van de meerderheid weten stilaan wel dat als ik een interpellatie houd, zij het aan het milieu verschuldigd zijn niet te vlug een gewone motie in te vullen, omdat dit gewoon papierverspilling is.

Het onderwerp is vrij technisch, mevrouw de minister, waarvoor mijn verontschuldiging. Dat geldt ook voor de collega's. Toch is dit niet onbelangrijk. Ik heb gelezen welke wijzigingen werden doorgevoerd aan de reglementering inzake arbeidsgeneeskunde en arbeidsveiligheid. Daarbij heb ik wel de wenkbrouwen gefronst en mij op meerdere punten afgevraagd of dit niet veeleer een achteruitgang is dan wel een vooruitgang. Ik wil het in drie punten behandelen.

Een eerste reeks van vragen, bedenkingen en bekommernissen betreft het ondertussen gepubliceerde koninklijk besluit inzake de chemische agentia. Het koninklijk besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 maart 2002. In bijlage IV zijn in vergelijking met de huidige reglementering – het ARAB – de bepalingen verdwenen van punt c, namelijk de minimale blootstellingduur aan risico's die de uitvoering van medisch toezicht vereisen. In de opsomming van gevaarlijke producten stond tot voor het genoemde koninklijk besluit telkens het aantal dagen vermeld – 30 dagen, 7 dagen of geen blootstellingdrempel – waarbij werknemers die gedurende dergelijke periode aan het risico werden blootgesteld, op de lijst voor medisch toezicht moesten staan. Nu zijn al die c-bepalingen geschrapt en is het de werkgever die moet beoordelen in de risico-evaluatie of het risico al dan niet gering is. Als de werkgever het risico als gering beoordeelt, is volgens artikel 16

02.01 Greta D'hondt (CD&V): Je me demande si les modifications apportées à la réglementation relative à la médecine du travail et à la liberté du travail ne sont pas davantage un recul qu'un progrès.

L'arrêté royal relatif aux agents chimiques a été publié le 14 mars 2002. A l'annexe 4, les dispositions relatives à la durée minimale d'exposition aux risques imposant une surveillance médicale ont disparu. C'est à présent à l'employeur d'évaluer si le risque est faible ou non. L'article 16 de l'arrêté royal dispose que si l'employeur juge ce risque faible, aucune surveillance médicale n'est requise. L'employeur ne doit donc pas recueillir l'avis du médecin du travail. Le coût de la surveillance médicale, soit 87 euros, ne va pas inciter l'employeur à conclure à l'utilité d'une telle surveillance. Anticipant la réponse du ministre, je voudrais souligner que toutes les directives européennes en matière de sécurité ne comportent que des exigences minimales qui ne dérogent en rien aux législations des Etats membres.

van het nieuwe koninklijk besluit het medisch toezicht niet meer van toepassing. De werkgever beslist dus zelf over de risico-evaluatie en is niet meer gebonden aan het advies van de arbeidsgeneesheer of het comité. Als wij dan weten dat de kostprijs ongeveer 87 euro bedraagt voor dergelijk medisch toezicht, dan weten wij dat de kostprijs zeker niet zal stimuleren om vlug een beroep te doen op de medische controle. Ik neem al gedeeltelijk een voorschot op uw antwoord, aangezien u mij misschien zal verwijzen naar de uitvoering van een Europese richtlijn in dat verband. Nog veel beter dan ik weet u echter dat in elke Europese richtlijn rond veiligheid de overweging wordt meegegeven dat een Europese richtlijn een minimum is, dat geen afbreuk doet aan bestaande hogere beschermingsniveaus in de lidstaten.

Een tweede reeks bekommernissen betreft chemische agentia. In hetzelfde koninklijk besluit wordt de lijst van de grenswaarden opgenomen, dus de maximale dosis waaraan werknemers mogen worden blootgesteld. Voorheen hield het ARAB een bepaling in volgens dewelke de Amerikaanse lijst die was opgesteld door een commissie samengesteld uit wetenschappers en vertegenwoordigers van de Amerikaanse industrie en van het leger, automatisch van toepassing was. Precies omdat die lijst uitsluitend in het Engels bestond, oordeelde het Hof van Cassatie destijds in de nogal geruchtmakende zaak van China Antwerpen, dat niet alle bepalingen ervan geldig waren. De toenmalige minister van Arbeid en Tewerkstelling, mevrouw Smet, nam vervolgens de lijst, die dateert van 1993, mits een aantal aanpassingen over in het Belgisch Staatsblad, waardoor het euvel werd weggewerkt.

De lijst waarvan sprake wordt – of werd althans – elk jaar aangepast voor een reeks producten, zoals nieuwe gegevens, technische verbeteringen en dergelijke. Naar verluidt lopen wij inzake tientallen producten achter op de grenswaarden die bijvoorbeeld in Duitsland en Nederland van toepassing zijn.

Het derde luik van mijn vraag betreft de lijst van kankerverwekkende producten. Specialisten zoals professor Lauwerijs van de UCL en Van Hoorne van de Universiteit van Gent, adviseerden vroeger al om de lijst van het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek – een wetenschappelijke instelling, medegefinancierd door de Verenigde Naties – te hanteren. In vergelijking met die lijst, loopt onze lijst duidelijk achter.

Vandaar, mevrouw de minister, de volgende vragen.

Waarom verdwijnt de lijst die in het ARAB was opgenomen en die uiterst precieze bepalingen inhield omtrent het tijdstip van het verplicht medisch toezicht en mag de werkgever autonoom beslissen of een medisch toezicht al dan niet nodig is?

Werknemers in een veiligheidspost werden tot op heden verplicht om jaarlijks een medisch onderzoek te ondergaan. Waarom mag nu de werkgever beslissen of een medisch toezicht al dan niet nodig is?

Waarom mogen werknemers in ons land worden blootgesteld aan concentraties van gevaarlijke stoffen, die hoger liggen dan in de ons omringende landen? Waarom neemt België de internationale wetenschappelijke lijst van de grenswaarden niet over?

La liste des valeurs limites des substances dangereuses est tout aussi importante. La liste américaine, qui n'existe qu'en anglais, a d'abord été rejetée par la Cour de cassation avant d'être publiée au *Moniteur* sous une forme adaptée. Comparée à celle de nos voisins, cette liste est cependant à la traîne. Il en va de même pour la liste des substances cancérigènes. Nous sommes, là encore, beaucoup moins sévères que les pays qui nous entourent.

Pourquoi avoir supprimé la liste, qui figurait dans le RGPT et qui comportait des dispositions précisant quand une surveillance médicale était obligatoire, ce qui permet à l'employeur de décider de manière autonome de la nécessité ou non d'une surveillance médicale? Un examen médical obligatoire était prévu annuellement pour les travailleurs occupant un poste de sécurité. Pourquoi l'employeur peut-il désormais décider de manière autonome de l'utilité de l'examen médical? Pourquoi les travailleurs peuvent-ils, dans notre pays, être exposés à de plus fortes concentrations de substances dangereuses que dans les pays voisins? Pourquoi l'arrêté royal du 20 février 2002 ne contient-il pas de liste exhaustive des substances cancérigènes?

Tot slot, waarom is in het koninklijk besluit van 20 februari van dit jaar inzake kankerverwekkende stoffen, geen sprake van een volledige lijst? De producten die in de ons omringende landen uitdrukkelijk als kankerverwekkend worden geklasseerd, worden in ons land niet als dusdanig beschouwd ingevolge de bepalingen van dat koninklijk besluit.

02.02 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de minister, ik denk dat er iets fundamenteels aan de gang is in de arbeidsgeneeskunde en alles wat daarmee te maken heeft. Ik heb u daarover naar aanleiding van het mobbing-wetsontwerp kunnen ondervragen. U hebt toen niet op alles een duidelijk antwoord kunnen geven. Ik heb u ook ondervraagd naar aanleiding van het koninklijk besluit van 8 maart 2002 betreffende de externe multidisciplinaire preventiediensten. Ook daar is voor mij geen afdoend antwoord op gekomen. Ik heb toen ook gezegd dat er zich nu mankementen voordoen waardoor het onmogelijk is een goed preventiebeleid ten voordele van werknemers te voeren.

Ik moet, net zoals mevrouw D'hondt, vaststellen dat wij met het genomen koninklijk besluit betreffende de chemische agentia en met het te nemen koninklijk besluit betreffende gevaarlijke en kankerverwekkende stoffen er eigenlijk verder op achteruit gaan, dat de bescherming van de werknemers hoe langer hoe meer in het gedrang komt, dat we hoe langer hoe meer de risicoanalyse overlaten aan werkgevers en dus hoe langer hoe minder pertinente lijsten en grenswaarden opstellen. Dit moet gekeerd worden. Ik denk dat het niet goed is dat we in die richting verder gaan. Ik moet de uitleg van mevrouw D'hondt terzake niet herhalen. Het gaat haar duidelijk over de minimale duur van blootstelling, waardoor een aantal mensen niet meer automatisch naar een medisch onderzoek moeten en een aantal controles en adviezen door de arbeidsgeneeskundige diensten achterwege blijft.

Het tweede aspect is dat we ook de grenswaarde, de maximale dosis wat die chemische agentia betreft, niet meer in de internationale lijst laten opnemen of niet verder actualiseren, wat in 1993 door uw voorganger wel gebeurd is. We spelen daar niet langer op in, zodat we inderdaad ook internationaal achterop hinken en zodat in andere landen normen heersen die niet bij ons heersen.

Tijdens de vorige legislatuur heb ik erop aangedrongen – en daar is toen slechts ten dele aan tegemoet gekomen – om de zogenaamde IARC-lijst van kankerverwekkende stoffen in ons land toe te passen. Het risico bestaat nu opnieuw dat, door de aanpassingen die aan deze lijst werden gedaan, wij het grotere risico voor de werknemers gaan induceren. Wij geraken achterop wat arbeids- en gezondheidsveiligheid van de werknemers betreft. Vandaar mijn oproep om het tij te keren in deze materie.

Mevrouw de minister, welke maatregelen neemt u om alsnog de ARAB-lijst en het verplicht medisch toezicht op de chemische agentia opnieuw in te stellen, uit te breiden en te verfijnen? Welke maatregelen wilt u nemen om de internationale lijst van kankerverwekkende stoffen automatisch van toepassing te laten worden in ons land?

02.02 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Le fonctionnement des services de prévention n'est certainement pas optimal, comme je l'ai déjà relevé dans une question précédente. A présent, la disparition de la liste figurant dans le Règlement général pour la protection du travail (RGPT) et contenant des dispositions précises sur les contrôles médicaux, amenuisera davantage encore la protection des travailleurs. Cette disparition s'accompagnera peut-être de la suppression du contrôle médical annuel obligatoire pour les travailleurs en contact avec des substances nocives.

Ne pouvons-nous pas nous rabattre sur l'application automatique de la liste internationale des substances cancérogènes? Et le contrôle médical obligatoire ne va-t-il pas être ajouté aux dispositions de la liste précitée du RGPT? Les listes seront-elles mises plus rapidement à jour?

Je m'inquiète de la tendance actuelle qui consiste à instaurer un système de protection moins rigoureux. Il convient d'inverser cette tendance, sinon notre système de protection des travailleurs risque d'être largement dépassé en comparaison des mesures appliquées par d'autres pays.

02.03 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, eerst wil ik mevrouw D'hondt en de heer Wauters geruststellen. De bescherming van de gezondheid van de werknemers in het kader van de arbeidsgeneeskunde blijft een van mijn prioriteiten voor het welzijn op het werk. De verschillende koninklijke besluiten die ik heb opgesteld of die nog worden voorbereid, beogen alle een verhoging van deze bescherming en een consolidatie van de structuren van de externe diensten voor de preventie en de bescherming op het werk die de belangrijkste prestatie leveren inzake arbeidsgeneeskunde.

Ik kom tot uw vragen. Voor de omzetting van de Europese richtlijn over de scheikundige agentia op het werk, is de lijst van de chemische stoffen die in bijlage 2 van artikel 124 van het ARAB stonden, bijlage 4 van het koninklijk besluit van 14 maart 2002 geworden. Daarin wordt voor elk van de gevaarlijke chemische agentia de opsporingstechniek en de minimumfrequentie van het onderzoek opgegeven. Alleen de frequentie kan worden aangepast, overeenkomstig het resultaat van de risico-evaluatie. Het enige verschil is dat het ARAB verwees naar een minimumduur van blootstelling aan het risico, dat zuiver theoretisch is. Dat wordt nu vervangen door de resultaten van de risicoanalyse en er wordt verwezen naar reële toestanden en niet naar theoretische.

Deze evaluatie wordt geenszins aan de loutere appreciatie en willekeur van de werkgever overgelaten, maar is omkaderd door een methodologie en een validatieprocedure die de betrouwbaarheid ervan waarborgen en die kunnen worden omschreven als volgt. Elke evaluatie van de risico's moet beantwoorden aan de dubbele vereiste die wordt bepaald, enerzijds, door het koninklijk besluit van 27 maart 1998 over het welzijnsbeleid op het werk wat de algemene facetten betreft en anderzijds, door specifieke bepalingen, in dit geval artikel 8 van het koninklijk besluit over de chemische agentia. De hiërarchische leiding van het bedrijf, met name de technisch verantwoordelijken, de internen en desgevallend de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk, moet tot de evaluatie en de validatie ervan bijdragen. Voor de besluiten van de evaluatie worden uitgevoerd, moeten zij voor advies worden voorgelegd aan de sociale partners binnen het bedrijf, aan het CTBW, of bij gebrek daaraan aan de vakbondsafvaardiging, of bij gebrek daaraan aan de werknemers zelf, die rechtstreeks worden geraadpleegd zoals door het koninklijk besluit van 10 augustus 2001 wordt bepaald.

De uiteindelijke evaluatie heeft de vorm van een geschreven document en neemt alle elementen over voor de identificatie van de gevaren, de definitie, de bepaling en de evaluatie van de risico's voor de gezondheid van de werknemers. Hetzelfde geldt voor de preventiemaatregelen die daarvoor moeten worden getroffen.

Artikel 8 van het koninklijk besluit betreffende de chemische agentia bepaalt en preciseert de verschillende voorwaarden waaraan de risicoanalyse moet voldoen. Bij gebrek aan een dergelijke volledige evaluatie van de risico's moet de werkgever een schriftelijke rechtvaardiging voorleggen waarin hij vermeldt dat de aard en de omvang van de risico's verbonden aan de chemische agentia, geen diepgaande analyse rechtvaardigt. Dergelijke procedures beschermen tegen een eventueel willekeurige beslissing van de werkgever. Die zou immers de slechte beslissing kunnen nemen dat een toezicht op de gezondheid van de werknemers onnodig is, indien

02.03 **Laurette Onkelinx**, ministre: La protection de la santé des travailleurs dans le cadre de la médecine du travail constitue une priorité en matière de bien-être au travail.

L'annexe IV de l'arrêté royal du 14 mars 2002 mentionne, pour chaque agent chimique, la technique de dépistage ainsi que la fréquence minimale de l'analyse à effectuer. Le RGPT évoquait auparavant une durée minimale d'exposition au risque. Voilà l'unique différence et celle-ci est purement théorique.

L'évaluation du risque n'est pas abandonnée à la bonne volonté de l'employeur. L'arrêté royal du 27 mars 1998 relatif au bien-être au travail et l'article 8 de l'arrêté royal sur les agents chimiques instaurent des garanties. Les responsables techniques de l'entreprise et le service de la prévention et de la protection au travail contribuent à l'évaluation du risque. Celle-ci doit être présentée avant toute exécution aux partenaires sociaux au sein de l'entreprise. L'évaluation finale doit être mise par écrit et être motivée en détail. En l'absence d'évaluation complète, l'employeur doit présenter une justification écrite dans laquelle il explique que la nature et l'ampleur du risque ne nécessitent pas d'analyse approfondie.

Les valeurs limites pour l'exposition professionnelle à des agents chimiques correspondent aux valeurs fixées dans la directive de la Commission européenne. Les Etats membres doivent établir leurs propres valeurs limites nationales, ce qui a été fait. Je voudrais signaler que notre pays applique parfois des normes plus sévères. Les valeurs limites en Belgique correspondent à ce que prévoit la politique scientifique européenne. Ces valeurs limites figurent également dans d'autres réglementations

hij met de documenten op tafel kan bewijzen dat de voorwaarden waarin het werk verloopt, de werknemer niet blootstellen aan een situatie die een potentieel gevaar inhoudt voor de gezondheid en veiligheid.

Ik voeg daaraan toe dat de diensten Arbeidsinspectie van mijn departement met bijzondere aandacht toezien op de loyale naleving van die bepalingen.

Ik kom tot de tweede vraag. De grenswaarden voor de professionele blootstelling aan chemische agentia zoals overgenomen in bijlage 1 van het Koninklijk Besluit van 11 maart 2002 stemmen overeen met de waarden die bepaald werden in de richtlijnen van de Europese Commissie betreffende het opstellen van lijsten met grenswaarden voor de professionele blootstelling van indicatieve aard. De lidstaten moeten hun nationale grenswaarden voor de professionele blootstelling opstellen, rekening houdend met de communautaire waarden. Dat is gebeurd. Ik wens evenwel op te merken dat, indien strengere waarden in ons land bestonden, ze zouden worden gehandhaafd. Dat is een van de redenen waarom waarden kunnen verschillen naargelang van het land. De grenswaarden die in België worden gehanteerd, maken dus het voorwerp uit van een Europese, wetenschappelijke en beleidsmatige consensus.

Ik kom tot de derde vraag. De fysische en biologische agentia worden overgenomen in andere regelgevende bepalingen. Dezelfde algemene preventieregels zijn van toepassing op die agentia. Ik antwoord de heer Wauters dat het niet gaat om de ontwikkeling of de verfijning van de reglementering. Het gaat erom dat wij steeds zo dicht mogelijk bij de evolutie van de producten en de technieken moeten blijven. Dat kan alleen door de verplichting om permanent de risico's te evalueren. Die evaluatie is nooit af.

Ik kom tot de vierde vraag. Dezelfde principes zijn van toepassing op de carcinogene agentia, die het voorwerp uitmaken van het koninklijk besluit van 20 februari 2002. De lijst waarnaar wordt verwezen, is de lijst die sedert 1987 werd uitgebracht door het CIRC in Lyon. De lijst werd evenwel niet wetenschappelijk gevalideerd, noch geregeld bijgewerkt noch door enige overheid erkend. Dat gebeurde wel met de lijsten die zich in de bijlagen 1, 2 en 3 van voornoemd koninklijk besluit bevinden.

De lijsten die momenteel worden gebruikt en die voortvloeien uit de bepalingen van 1993 en uit de Europese richtlijn, worden geregeld bijgewerkt, uitgebreid en gepreciseerd. Zij hebben niet alleen betrekking op de carcinogene agentia, maar ook op de mutagene agentia, de sitostatische geneesmiddelen, de gevaarlijke werkzaamheden en procédés en andere stoffen die ervan verdacht kunnen worden risico's in te houden.

De rangschikking van kankerverwekkende stoffen, die leidt tot het opstellen van lijsten, heeft eveneens een geschiedenis die eigen is aan elke lidstaat. Het hoeft dus niet te verbazen dat de criteria die worden gehanteerd om categorieën op te stellen, van land tot land verschillen. Vandaar het belang van het opstellen van lijsten op basis van de criteria die van toepassing zijn op communautair niveau. U mag ervan overtuigd zijn dat daaruit in geen geval blijkt dat de Belgische werknemers minder beschermd zouden zijn dan

nationales. Les listes de valeurs limites résultant de la directive européenne sont régulièrement adaptées, élargies et précisées.

Chaque Etat membre utilise un classement différent des substances cancérogènes. C'est pourquoi les critères utilisés pour établir les catégories diffèrent de pays à pays. Les travailleurs belges ne sont toutefois pas moins bien protégés que ceux d'autres Etats membres.

Les travailleurs qui occupent un poste de sécurité au sens de l'article 124, § 1er, 2°, restent obligatoirement soumis à des examens médicaux annuels. Le Règlement général pour la protection du travail le prévoit.

werknemers van andere lidstaten.

Ik kom tot de laatste vraag. De werknemers die in de zin van artikel 124, § 12 een veiligheidsfunctie bekleden, zijn en blijven verplicht onderworpen aan de geneeskundige onderzoeken, waarvan de periodiciteit jaarlijks is. Deze bepaling is verplichtend. De werkgever die zich aan deze verplichting zou onttrekken, pleegt een inbreuk op het algemeen reglement van de arbeidsbescherming. Er kan bijgevolg geen sprake zijn van een beslissing dat dit jaarlijkse onderzoek nutteloos zou zijn.

02.04 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ben geen geneesheer en geen bioloog. Ik heb enkel op het terrein wat ervaring opgedaan. Dat is mijn universiteit van het terrein.

Mevrouw de minister, op enkele punten van uw antwoord zullen wij in de komende maanden zeker nog terugkomen. Hoe volledig het antwoord in omvang ook was, ik moet eerlijk bekennen dat ik zeker niet helemaal overtuigd ben. Ik refereer aan het meest recente verslag van de Arbeidsveiligheid dat ik bezit. Daarin stelt men letterlijk dat de uitvoering van een risicoanalyse samen met de dienst voor Preventie vrij uitzonderlijk is. Het gaat om slechts 2 procent in KMO's en 7 procent in de grote ondernemingen. Slechts 19 procent van de KMO's en 29 procent van de grote ondernemingen voert volgens het verslag de opdrachten inzake risicoanalyse volledig uit. Ik verzin dat niet. Ik lees dat in het verslag van de Arbeidsveiligheid.

De bevoegde inspectie stelt dat haar mogelijkheden om een risicoanalyse te controleren uiterst beperkt zijn. Ook na uw antwoord ontsnapt mij de ratio van de doorgevoerde wijzigingen. Ik begrijp niet welke toegevoegde waarde er voor de werknemers inzigt, evenmin als voor de ondernemers. Ik zal uw antwoord nog eens rustig nalezen, maar ik heb geen argument gehoord. Ik begrijp niet waarom het automatisme van het medisch toezicht is opgegeven voor werknemers met veiligheidsfuncties, voor wie in aanraking komt met voedingsmiddelen en met risicoproducten. Ik denk dat wij op dit onderwerp, hoe technisch ook, de komende maanden zullen moeten terugkomen.

02.05 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord waaruit uw bezorgdheid blijkt voor arbeidsveiligheid voor de werknemers. Ik ga ervan uit dat u dit ook wil realiseren. Toch stel ik vast dat de algemene regels waaruit wij zijn vertrokken deels worden ontmanteld en dat de risicoanalyse nu wordt overgelaten aan de werkgever. Deze moet niet het preventiecomité of de externe preventiedienst volgen. Het volstaat dat hij de risicoanalyse op papier zet. Daardoor zal hij een aantal werknemers eigenlijk niet naar het medisch toezicht hoeven te sturen. Wat mij bekommert, is dat men niet langer vertrekt van een aantal algemeen geldende regels, maar alles overlaat aan de individuele interpretatie.

Ten tweede, inzake de twee lijsten – chemische agentia en kankerverwekkende stoffen – moeten wij goed nagaan dat ons land niet achteroploopt. De bewuste lijsten zijn wetenschappelijk vastgelegd en wij hebben er alle belang bij – ook de werkgevers; dat is trouwens hun sociale verantwoordelijkheid – om de grootst mogelijke bescherming te bieden voor risico's die werknemers lopen. Wij mogen deze verantwoordelijkheid niet loslaten en wij moeten

02.04 Greta D'hondt (CD&V): A cette réponse technique, je ne peux opposer que mon expérience de terrain et je suis loin d'être rassurée. Les entreprises font preuve d'un très grand laxisme en ce qui concerne l'analyse des risques. L'inspection est pour ainsi dire impuissante.

Je ne vois pas ce que le nouvel arrêté royal apporte aux travailleurs et aux entreprises. Il n'aurait jamais fallu renoncer à l'automatisme de la surveillance médicale.

02.05 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): La ministre se montre soucieuse du sort des travailleurs. Mais elle démantèle les règles générales dont nous étions partis pour laisser l'analyse des risques à l'employeur dont c'est désormais l'interprétation individuelle qui comptera.

Nous devons éviter que la Belgique n'occupe pas la position de lanterne rouge en la matière. Protéger le mieux possible les travailleurs est une responsabilité sociale. Nous ne pouvons dès lors nous passer des listes d'agents chimiques et de substances cancérigènes.

progressief werken, zowel inzake chemische als kankerverwekkende stoffen. Wij mogen niet achteroplopen. Daarom pleit ik ervoor om dit in de wetgeving op te nemen. Wij moeten een manier vinden om dat te verwezenlijken.

Ik heb het gevoel dat wij het blauwblauw laten en dat werkgevers de handen in onschuld wassen en hun verantwoordelijkheid ontlopen. Hoe vreemd het ook klinkt, wij moeten hier een aantal algemeen geldende regels opleggen.

Mevrouw de minister, ik aanvaard uw bezorgdheid, maar wij mogen deze materie zeker niet loslaten.

02.06 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, c'est effectivement une matière très technique. Un profane en la matière peut difficilement juger de l'excellence du travail réalisé. Ce n'est cependant pas une raison pour ne pas s'en occuper, bien au contraire. Il y a le problème des listes elles-mêmes, des législations et le problème du contrôle, le tout est lié.

Monsieur le président, je me demande – c'est à l'appréciation de votre commission, bien entendu – si on ne peut pas, à un moment donné, travailler avec les experts de l'administration et avoir l'occasion de les entendre ici sur la législation, les listes de produits, l'adéquation avec les normes européennes, la comparaison avec les autres pays et sur le contrôle. Je comprends parfaitement que chacun souhaite être rassuré en la matière mais je pense qu'il vaut mieux pour vous écouter les experts plutôt que m'entendre vous dire que tel produit est meilleur que tel autre.

Le **président**: Nous prenons bonne note de votre proposition, madame la ministre. Le président examinera cette possibilité dans l'organisation des travaux de notre commission.

02.07 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de minister, het is inderdaad een goed voorstel om de deskundigen van de verschillende banken te horen, met woord en wederwoord, zodanig dat we na de hoorzitting toch een bepaald resultaat hebben. Zoals mevrouw D'hondt dikwijls zegt, is het geen bezigheidstherapie. Het moet ons naar iets leiden. Het is ook met een soort engagement om er iets aan te doen. Ik zal dit met resultaat proberen te organiseren voor het einde van deze legislatuur.

02.06 Minister Laurette Onkelinx: De kwaliteit van het werk beoordelen is niet evident omdat de materie zeer technisch is. Aan de ene kant is er het probleem van de lijsten en aan de andere kant dat van het toezicht. In plaats van naar mijn toelichting te luisteren, zouden we de deskundigen van de administratie hier moeten kunnen horen zodat zij ons uitleg over de technische aspecten kunnen geven.

De **voorzitter**: We houden rekening met uw voorstel.

02.07 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Nous devons entendre les experts des deux parties. L'audition doit servir à quelque chose. La thérapie occupationnelle ne débouche sur rien. La ministre le confirme. Je vais essayer d'organiser une audition.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Interpellatie van mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "internationaal huispersoneel" (nr. 1277)

03 Interpellation de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le personnel de maison international" (n° 1277)

03.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, deze interpellatie is van een totaal andere orde als de vorige. Het gaat hier niet om een technische aangelegenheid, maar wel iets waardoor ik mij als persoon sterk aangesproken voel, namelijk de problematiek van het internationaal huispersoneel.

03.01 Greta D'hondt (CD&V): Actuellement, une communauté multiculturelle d'immigrés vit dans notre pays. Une partie de ces personnes travaillent,

Deze problematiek is uiteraard niet van vandaag op morgen ontstaan. Wij stellen evenwel vast dat de armoede en de werkloosheid in de diverse continenten van de wereld heel wat mensen naar migratie drijft in de hoop dat het aan de andere kant van de wereld beter zal zijn. Wij stellen vast dat de Vlaamse dienstbodes van weleer werden vervangen door Poolse poetsvrouwen, Filippijnse klusjesmannen, Colombiaanse kinderoppassers en huismeiden uit Sri Lanka. Het huispersoneel in ons land is internationaal geworden. Deze mensen komen uit alle windstreken en continenten en komen heel dikwijls bij private families terecht. Dit gebeurt niet alleen in ons land, maar in heel de wereld. Zij doen het huishoudelijk werk, in de hoop dat het hier beter is dan van waar zij komen maar ook vanuit een legitieme hoop dat zij met hun werk een eerlijk loon kunnen verdienen voor zichzelf en hun familie in het thuisland. Bovendien hopen zij voor dit werk ook menselijk respect te krijgen.

De vraag die altijd rijst, is of wij niet overdrijven als wij het over hun aantal hebben. Met hoeveel zijn ze? Ik heb daarover nergens officiële cijfers kunnen vinden. Wat wel duidelijk is, is dat zij met zeer velen zijn. Waarschijnlijk zijn er meer dan wij vermoeden en hun aantal neemt waarschijnlijk ook toe. Het aantal vrouwen binnen deze groep neemt ook voortdurend toe. Onder andere uit contacten kunnen wij vaststellen dat velen onder hen hier clandestien verblijven en in het zwart werken.

Uit internationale rapporten blijkt ook dat er vanuit Azië jaarlijks naar schatting 115.000 Srilankanen wegtrekken uit hun land om als huispersoneel over heel de wereld te gaan werken. In totaal zou het om een half miljoen mensen gaan. In India wordt het aantal op een paar miljoen geschat. Ook het aantal Filippino's dat in het buitenland werkt zou jaarlijks met zowat 800.000 toenemen. Het fenomeen van het internationaal huispersoneel zou in totaal zowat 7 miljoen personen tellen. Vanuit Zuid- en Midden-Amerika gaat de grote stroom naar de Verenigde Staten.

Mevrouw de minister, een aanzienlijk aantal migranten wordt ook in Europa als huispersoneel tewerkgesteld. Ook terzake moeten wij ons behelpen met schattingen. In Italië zouden er naar het schijnt 1 miljoen mensen als huispersoneel worden tewerkgesteld en de helft daarvan zou migrant zijn. Van de 7.000 in Spanje levende migranten afkomstig uit de Dominicaanse Republiek is 85% vrouwen die grotendeels werkzaam zijn in de huishoudelijke sector.

Voor België is het koffiedik kijken inzake cijfers. Bij mijn weten beschikken wij niet over cijfers die kunnen duiden hoe groot het fenomeen van het internationale huispersoneel in ons land is. Uit niet-officiële bronnen zou blijken dat in ons land ongeveer 8.000 Filippijnen leven en dat het hoofdzakelijk zou gaan om vrouwen die een gezin achterlieten om hier wat geld te komen verdienen. Meestal hebben zij geen papieren en geen geldige verblijfsdocumenten. Zij werken als huishoudster van financieel beter gesitueerde Belgen en bij diplomatiek personeel. In het Antwerpse, zo zegt men mij, zou een belangrijke groep Indisch huispersoneel bij Indische diamantairs inwonen. In Brussel zouden het vooral Colombianen zijn en was er het afgelopen jaar een toename van vrouwen uit Ecuador, iets waaraan de daar heersende dollarcrisis niet vreemd zal geweest zijn.

temporairement ou pas, comme employés de maison ou comme femmes d'ouvrage au service de familles privées.

La ministre sait-elle combien de personnes sont concernées? Existe-t-il des données officielles à ce sujet? Les personnes qui entrent dans cette catégorie sont bien évidemment plus nombreuses que nous le pensons, un grand nombre d'entre elles séjournent illégalement chez nous et le travail au noir est abondant.

En Europe, de nombreux immigrés sont employés en qualité de personnel de maison. Là encore, il manque d'estimations précises. Il me revient que 8000 Philippins séjourneraient sur notre territoire, principalement des femmes sans papiers et souvent employées de maison auprès du personnel diplomatique ou de Belges nantis.

Il y a plusieurs explications à l'extension du travail des immigrés. D'une part, les pays du Tiers Monde sont en proie au chômage et connaissent un retard social. D'autre part, il existe dans les pays européens une demande d'aide ménagère (bon marché).

Les conditions de vie et de travail des employés de maison internationaux sont souvent abominables et ces personnes dépendent totalement de leur employeur. Elles sont, dès lors, souvent victimes du trafic d'êtres humains.

Combien d'immigrés internationaux travaillent-ils dans notre pays comme employés de maison? De quels pays sont-ils originaires et combien d'entre eux séjournent-ils légalement chez nous?

S'il n'existe aucune donnée officielle, quelles mesures la ministre compte-t-elle prendre

De bloei van dit soort migrantenwerk heeft verschillende oorzaken. De werkloosheid van de derdewereldlanden wordt geëxporteerd en de spaarcenten van die migranten zijn in het thuisland meer dan welkom. Het is natuurlijk ook zo dat onze Westerse economie, de wijze waarop wij leven en werken, met zich brengt dat bij ons de nood aan externe hulp en zeker aan huishoudelijke hulp, groter wordt. Als die nood vergroot, is goedkope en flexibele hulp erg in trek. Die goedkope en flexibele hulp wordt door dit internationaal huispersoneel geleverd, te meer omdat deze mensen zich dikwijls in een precaire situatie bevinden en hier clandestien verblijven. Al die elementen samen brengen met zich dat de werk- en leefomstandigheden van dit internationaal huispersoneel weinig rooskleurig zijn. Zij werken voor heel weinig waardering, de lonen zijn laag en de werkdagen zeer lang. Het leven is hier vrij eenzaam, zeker als men zijn gezin heeft achtergelaten, van waar men ook komt. Die mensen zijn zeer sterk afhankelijk van hun werkgever. Zij hebben nauwelijks privacy of vrije tijd. Omdat legale migratie naar ons land steeds moeilijker wordt, migreren meer en meer mensen zonder papieren. Daardoor komen zij in een penibele situatie terecht die natuurlijk tot uitbuiting kan leiden. Vandaar mijn bekommernis. Het is mijn overtuiging dat de Belgische overheid de verantwoordelijkheid heeft om mensen die een bijdrage leveren aan onze nationale economie, te beschermen.

Mevrouw de minister, hoeveel internationaal huispersoneel is in ons land werkzaam? Hoeveel daarvan verblijven legaal in ons land? Op hoeveel wordt het aantal illegaal verblijvenden geraamd? Daar kunnen we geen exact cijfer over krijgen, maar wat is de raming? Uit welke landen is het internationaal huispersoneel afkomstig? In mijn schets heb ik slechts gezegd wat ik kan vernemen via diverse contacten en groeperingen. Hoe zit het met de verdeling tussen mannen en vrouwen? Klopt het dat het aandeel van de vrouwen in deze groep de laatste jaren sterk toeneemt?

Zijn dit werkelijk mensen die hier geïsoleerd naartoe komen en gezin, have en goed achterlaten, of zijn het vooral gezinnen of families die hier naartoe komen? In welke beroepen of functies zijn deze mensen tewerkgesteld? Indien deze gegevens – en ik vrees ervoor, mevrouw de minister – niet bekend zijn en veronderstellende dat het hier toch over enkele duizenden of tienduizenden mensen gaat, zou het toch wel goed zijn indien wij in ons land wél over deze gegevens konden beschikken. Wat doen de regering en de minister opdat wij toch een juister beeld zouden krijgen van de situatie van het internationaal huispersoneel?

Welke acties heeft ons land de jongste twee jaar ondernomen op het internationale forum? Zijn er diverse contacten geweest en ondernemen wij op wereldvlak stappen om de bescherming van het internationaal huispersoneel aan te kaarten en op de agenda te zetten?

Welke acties heeft de regering al ondernomen en zullen worden ondernomen opdat het internationaal huispersoneel over een goed statuut en een arbeidsovereenkomst met eerlijke arbeidsvoorwaarden zou kunnen beschikken?

Bepaalde organisaties, die proberen deze mensen samen te

pour faire apparaître ce problème au grand jour?

Quelles actions notre pays va-t-il entreprendre sur le plan international pour protéger le personnel de maison international et quelles initiatives concrètes va-t-il prendre pour améliorer son statut et ses conditions de travail?

Les intéressés n'ont personne à qui adresser leurs demandes, leurs réclamations et leurs questions. Le gouvernement va-t-il prévoir un lieu où ils pourraient s'exprimer en toute sécurité? La ministre veillera-t-elle à ce que le personnel de maison international soit mieux informé de ses droits et obligations ainsi que des droits et devoirs de leurs employeurs? Comment la ministre compte-t-elle faire reconnaître et appliquer les lois internationales destinées à protéger le personnel de maison international?

brengen, zeggen mij dat de betrokkenen graag over een veilige plaats zouden beschikken waar ze terechtkunnen met vragen en klachten en waar ze de juiste informatie krijgen en geholpen worden. Het gebrek aan een dergelijke veilige plaats blijkt toch wel een van de problemen te zijn, zeker voor personeel dat bijvoorbeeld in diplomatieke dienst werkt.

Welke initiatieven werden reeds genomen of kunnen worden genomen om het internationaal huispersoneel beter te informeren over hun rechten en plichten en die van hun werkgevers?

Ten slotte, welke initiatieven zult u nemen inzake het onderschrijven en het toepassen van de internationale wetten, die hier en overal ter wereld meer bescherming kunnen geven aan het internationaal tewerkgesteld huispersoneel?

03.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, en réalité mon département ne dispose pas encore pour l'instant de données statistiques systématiques relatives à l'emploi de personnel de maison international. Mes services d'inspection reçoivent sporadiquement des plaintes, la plupart du temps anonymes. Celles-ci concernent généralement l'emploi de personnel de maison polonais.

Renseignements pris auprès de ces services d'inspection, il semble également qu'au cours des dernières années, il n'y ait plus eu de plainte d'employés de maisons indiens. Ce qui ne veut pas dire qu'il n'y a plus de problèmes, je parle ici des plaintes.

Jusqu'à présent, aucune enquête systématique n'a été organisée non plus sur le propos de l'interpellation de Mme D'hondt, ni au niveau de mes services d'inspection même, ni au niveau des études qui ont été menées dans le cadre des actions mensuelles des cellules d'inspection des arrondissements ou lors des actions spécifiques dans le cadre du protocole de coopération qui a été conclu en 2001 entre l'Inspection des lois sociales et l'Inspection sociale du département des Affaires sociales en vue de lutter contre la traite des êtres humains. Une orientation dans ce sens pourrait être examinée à l'avenir en fonction d'un certain nombre de données disponibles.

Lorsque mes contrôleurs sont informés par les services compétents des régions et communautés de refus de délivrance de permis de travail, je peux vous assurer qu'à la suite de ces refus, ils mènent à chaque fois une enquête sur place. A ce propos, ils sont souvent confrontés à un certain nombre de difficultés pratiques qui compromettent fréquemment le bon déroulement de ce genre d'enquêtes.

Une première difficulté est d'apporter la preuve d'un emploi en rapport d'autorité étant donné que les activités de ce personnel de maison se déroulent presque toujours dans des habitations particulières. Un constat efficace d'infraction au droit social est donc entravé à ce niveau par l'inviolabilité constitutionnelle garantie du domicile, sauf si l'habitant donne spontanément son autorisation pour entrer dans cette habitation afin d'effectuer les constats "de visu".

En ce qui concerne ce type d'emploi chez les diplomates et les agents consulaires sur le territoire belge, ou encore auprès des

03.02 Minister Laurette Onkelinx: Mijn departement beschikt nog niet over systematische statistische gegevens betreffende de internationale tewerkstelling van huispersoneel. Mijn controlediensten krijgen nu en dan klachten die meestal de tewerkstelling van Pools huispersoneel betreffen. De jongste jaren zijn er geen klachten meer over Indisch huispersoneel. Dit werd tot op heden nog niet systematisch onderzocht. Afhankelijk van de beschikbare gegevens zou in de toekomst een tendens in die richting kunnen worden onderzocht.

Als mijn controleurs door de gewestelijke en gemeentelijke diensten op de hoogte worden gebracht van een weigering tot afgifte van een werkvergunning, gaan zij de zaak telkens ter plaatse onderzoeken, maar krijgen zij vaak te kampen met praktische moeilijkheden die het goede verloop van het onderzoek dikwijls schaden.

De eerste moeilijkheid bestaat erin te bewijzen dat er een gezagsverhouding is. Dit huispersoneel is immers bijna altijd actief in privé-woningen. De vaststelling dat het sociaal recht wordt overtreden wordt dus beperkt door de onschendbaarheid van de woonplaats die door de grondwet wordt gegarandeerd, behalve als

mandataires de l'OTAN et des Communautés européennes, il faut également tenir compte d'un certain nombre d'obstacles qui découlent des dispositions du Traité de Vienne du 18 avril 1961 en matière de relations diplomatiques, ratifié par la loi du 30 mars 1968. Il y a, à cet égard, l'immunité des bâtiments de la mission, ce qui signifie que les contrôleurs de mes services d'inspection ne peuvent pénétrer dans ces bâtiments et ne peuvent davantage exercer leur fonction sans permission du chef de la mission. Un contrôle par les services d'inspection sociale dans les bâtiments de la mission est, en pratique, impossible.

Pour des plaintes concernant des infractions au droit social par rapport à l'emploi de personnel de maison étranger par les diplomates, une autre difficulté se pose, à savoir celle de l'immunité diplomatique. Les fonctionnaires diplomatiques jouissent en effet de l'immunité pénale, civile et fiscale. De tels diplomates ne peuvent donc faire l'objet de poursuites au pénal ou de mesures d'enquêtes. En outre, le fonctionnaire diplomatique bénéficie aussi de l'immunité par rapport à la juridiction de droit civil et administratif de l'Etat d'accueil. Cela signifie donc légalement que le diplomate ne peut être traduit devant le tribunal du travail. Toutefois, il existe quelques exceptions à cette immunité civile dans le Traité que j'ai mentionné. Ces immunités existent non seulement pour le diplomate même mais aussi pour les membres de sa famille ou qui font partie de sa famille, à condition qu'ils n'aient pas la nationalité de l'Etat d'accueil. Cela s'applique aussi aux employés de maison privée des membres de la délégation n'ayant pas la nationalité de l'Etat d'accueil et/ou n'y ayant pas leur domicile principal pour autant que l'Etat d'accueil le permette.

Lorsque l'Inspection des lois sociales prend connaissance d'infractions au droit social commises par des diplomates, dans la pratique, elle contacte, via le directeur général de cette administration, la direction du protocole du ministère des Affaires étrangères qui, à son tour, prend contact avec la mission diplomatique concernée. A ce propos, je peux également attirer l'attention sur le protocole qui a été conclu dans le courant 1999 au sein du département précité avec les missions diplomatiques et les organisations internationales établies à Bruxelles, où le directeur général de la section des lois sociales a été désigné comme médiateur en vue d'accueillir le personnel de maison étranger employé en Belgique par les diplomates. Ainsi, les employés de maison étrangers concernés, généralement via l'intervention de la direction du protocole, peuvent s'adresser à l'Inspection des lois sociales pour prendre connaissance de leurs droits et devoirs sur le plan de la législation sociale, soit pour se plaindre sur la méconnaissance de leurs droits sociaux.

Si nécessaire, le personnel concerné est également dirigé vers d'autres instances qui, au niveau de leurs compétences, peuvent apporter leur concours afin de trouver une éventuelle solution au problème. Jusqu'à présent, quelque cinq personnes seulement se sont adressées à la personne de confiance précitée.

Sur la base des données dont je dispose, qui proviennent directement des services compétents des régions flamande et wallonne, où les cartes de travail sont demandées, les chiffres suivants relatifs à l'an 2000 peuvent être cités:

de   bewoner   spontaan
toestemming geeft.

Aangaande dit soort tewerkstelling bij de diplomaten op Belgisch grondgebied, bij consulaire vertegenwoordigers en NAVO en EG-ambtenaren, moet rekening worden gehouden met een aantal hindernissen die voortvloeien uit de bepalingen van het Verdrag van Wenen van 18 april 1961, bekrachtigd door de wet van 30 maart 1968. Er is immers de onschendbaarheid van de "diplomatieke gebouwen".

Voor de klachten betreffende de inbreuken op het sociaal recht met betrekking tot de tewerkstelling van buitenlands huispersoneel door diplomaten, duikt nog een ander probleem op: de strafrechtelijke, burgerlijke en fiscale onschendbaarheid van de diplomaten. Een diplomatieke ambtenaar geniet trouwens onschendbaarheid ten aanzien van het burgerlijk en administratief rechtscollege van het gastland. Een diplomaat kan niet voor de arbeidsrechtbank worden gedaagd. In voornoemd verdrag zijn echter enkele uitzonderingen op die burgerlijke onschendbaarheid opgenomen, zowel wat de diplomaat zelf als de leden van zijn familie betreft.

Wanneer de Inspectie van de sociale wetten door diplomaten gepleegde inbreuken op het sociaal recht vaststelt, neemt zij, via de directeur-generaal van dat bestuur, contact op met de directie Protocol van het ministerie van Buitenlandse Zaken, dat op zijn beurt contact opneemt met de betrokken diplomatieke missie. In de loop van 1999 werd binnen voornoemd departement een protocol gesloten met de te Brussel gevestigde diplomatieke missies en internationale organisaties. De directeur-generaal van de Inspectie van de sociale wetten werd aangesteld als ombudsman met het oog op

-ministère de la Région wallonne: 36 permis de travail B accordés dont 20 premières attributions et 16 prolongations, pour le secteur "service personnel et domestique";
 -ministère de la Communauté flamande: 92 permis de travail B délivrés, pour le secteur "ménage privé avec personnel".

En matière d'actions que notre pays a entreprises et soutenues au cours des deux dernières années sur le forum international pour la protection du personnel de maison international en général, nous pouvons faire référence à la résolution qui a été déposée le 30 novembre 2000 auprès du Parlement européen, relative à la normalisation du travail de maison dans l'économie informelle. C'est par le biais de celle-ci que la problématique a été mise à l'ordre du jour de la Commission européenne et d'autres instances européennes.

J'ai tout à fait conscience de ne pas avoir répondu aux problèmes qui existent pour le personnel de maison employé dans ces maisons. L'application possible de nos modes de contrôle et de notre législation en fonction des protocoles et traités internationaux qui existent en la matière et qui sont hiérarchiquement placés au-dessus de nos lois et règlements, constitue le réel problème.

de opvang van buitenlands huispersoneel dat in België door diplomaten wordt tewerkgesteld. Zo kan het buitenlands huispersoneel zich tot de Inspectie van de sociale wetten wenden, ofwel om kennis te nemen van hun rechten en plichten op het stuk van de sociale wetgeving, ofwel om klacht in te dienen over de niet-naleving van hun sociale rechten. Zo nodig worden de betrokkenen ook doorverwezen naar andere instanties die, op grond van hun deskundigheid, hun medewerking kunnen verlenen teneinde een eventuele oplossing voor het probleem uit te werken. Tot dusver hebben slechts 5 personen zich tot voornoemde ombudsman gewend. Op grond van de gegevens waarover ik beschik en die mij werden bezorgd door de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap en het Waals Gewest, waar de arbeidskaarten worden aangevraagd, kan ik volgende cijfers voor het jaar 2000 vermelden: het ministerie van het Waals Gewest heeft 36 arbeidsvergunningen B uitgereikt, waarvan 20 eerste toekenningen en 16 verlengingen, voor de sector «persoonlijke dienstverlening en huispersoneel»; het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap reikte 92 arbeidsvergunningen B uit voor de sector «privé huishouden met personeel».

Inzake de acties die ons land de jongste twee jaar op het internationaal forum voor de bescherming van internationaal huispersoneel in het algemeen heeft ondernomen en gesteund, meen ik te kunnen verwijzen naar de resolutie betreffende de normalisering van de huisarbeid in de informele economie die op 30 november 2000 bij het Europees Parlement werd ingediend. Die problematiek werd daardoor wellicht op de agenda van de Europese Commissie en andere Europese instanties geplaatst. Ik

ben mij ervan bewust dat ik geen volledig antwoord heb kunnen verstrekken met betrekking tot de problemen waarmee het internationaal huispersoneel wordt geconfronteerd, maar wij zijn gebonden door bepaalde principes en soevereine internationale verdragen.

03.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad zo dat wij in deze problematiek worden geconfronteerd met de internationale verdragen die een aantal zaken onmogelijk maken met de onschendbaarheid van de private woning en inderdaad ook met de onschendbaarheid van ambassades. Dit belet natuurlijk niet dat de problematiek verder moet worden aangepakt. Mijn interpellatie daaromtrent was werkelijk vanuit een bekommernis voor de werk- en leefomstandigheden van een groot deel van deze mensen en is geen interpellatie van de oppositie tegen de meerderheid. Integendeel, wij hebben allemaal grotendeels met dezelfde bekommernis te maken. Mevrouw de minister, het is ook geen klacht tegen een beleid van deze regering of tegen uw beleid. Daarom heb ik ook een motie van aanbeveling ingediend die de regering vraagt om alle mogelijke wegen te bewandelen en alle mogelijke middelen aan te wenden om dit probleem beter te kunnen vatten en aan te pakken. Deze motie is zeker geen aanklacht of aanval op het beleid, maar eerder een vraag om meer instrumenten te gaan zoeken om voor deze groep te kunnen optreden.

03.03 Greta D'hondt (CD&V): Les conventions internationales et l'inviolabilité des habitations privées et des ambassades jouent certes un rôle mais elles n'entravent en rien la lutte contre ce phénomène. Cette interpellation ne vise pas à dénoncer votre politique mais elle s'inspire des préoccupations de ces personnes. C'est la raison pour laquelle je déposerai une motion de recommandation.

Le **président**: Chers collègues, l'ordre du jour de la semaine prochaine nous amènera à examiner une proposition de loi de Mme de Block qui rejoint partiellement ce débat sur les personnes au pair. M. Valkeniers dit "les au pair". En tout cas, cette proposition traite en partie de ce sujet.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Greta D'hondt en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van mevrouw Greta D'hondt

en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid,

vraagt de regering in het kader van de situatie van het internationaal huispersoneel:

- te onderzoeken welke documenten en attesten nodig zijn waardoor internationaal huispersoneel met de nodige zekerheid in ons land kan verblijven, werken en leven;
- een initiatief te nemen met betrekking tot het invoeren van een volwaardige arbeidsovereenkomst voor internationaal huispersoneel;
- te onderzoeken op welke wijze aan internationaal huispersoneel een volwaardige sociale bescherming kan geboden worden;
- een meldpunt in te richten waar internationaal huispersoneel terecht kan met vragen en klachten, waar informatie verstrekt wordt en hulp geboden wordt;
- een inventaris te maken van het aantal personen dit in België worden tewerkgesteld als internationaal huispersoneel en een onderzoek te starten naar de problemen die ze ervaren;
- informatie te verzamelen en te communiceren met betrekking tot de rechten van internationaal huispersoneel en die te communiceren aan de doelgroep zelf en hun werkgevers."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Greta D'hondt et est libellée comme suit:

“La Chambre, ayant entendu l'interpellation de Mme Greta D'hondt et la réponse de la vice-première ministre et ministre de l'Emploi, demande au gouvernement, s'agissant de la situation du personnel de maison international:

- de déterminer de quels documents et attestations doit disposer le personnel de maison international afin de pouvoir séjourner dans notre pays, y travailler et y vivre en jouissant de la sécurité nécessaire;
- de prendre une initiative en vue de l'instauration d'un contrat de travail valable adapté au personnel de maison international;
- de déterminer comment une protection sociale valable pourrait être offerte au personnel de maison international;
- de créer un point de contact vers lequel le personnel de maison international pourrait se tourner pour poser des questions ou formuler des plaintes, et où une information et une aide leur seraient offertes;
- d'inventorier toutes les personnes qui sont employées en Belgique comme personnel de maison international et de consacrer une étude aux problèmes auxquels ce personnel est confronté;
- de récolter et de communiquer toute information utile concernant les droits du personnel de maison international, et de communiquer ces informations au groupe-cible lui-même ainsi qu'à leurs employeurs.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Jean-Marc Delizée en Bruno Van Grootenbrulle en mevrouw Pierrette Cahay-André.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Jean-Marc Delizée et Bruno Van Grootenbrulle et Mme Pierrette Cahay-André.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Le **président**: La question n° 7228 de M. Guy D'haeseleer est reportée à une date ultérieure.

04 Vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de PWA en de nieuwe vzw-wetgeving" (nr. 7262)

04 Question de M. Joos Wauters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les ALE et la nouvelle législation relative aux ASBL" (n° 7262)

04.01 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil een veel praktischer vraag stellen dan die principiële vraag van daarnet. Ze gaat over de PWA-wetgeving en de nieuwe vzw-wetgeving.

PWA's moeten vzw's zijn. Hun algemene vergadering moet een paritaire samenstelling hebben: de helft van de leden moet uit vertegenwoordigers van de gemeenteraad bestaan, de andere helft uit vertegenwoordigers van de sociale partners die in de NAR zetelen. De vzw moet minstens 12 leden tellen en ten hoogste 24. Zowel voor de algemene vergadering als voor de raad van bestuur is die laatste bepaling van toepassing. Dikwijls hebben de PWA's gekozen om evenveel leden te hebben in de raad van bestuur als in de algemene vergadering en daar rijpt precies het schoentje want daar komt de PWA-wetgeving in conflict met de nieuwe vzw-wetgeving, die bepaalt dat de raad van bestuur altijd kleiner in aantal moet zijn dan de algemene vergadering.

Nu heeft een aantal PWA's juist gekozen voor een gelijke vertegenwoordiging: hetzelfde aantal leden in de algemene vergadering als in de raad van bestuur. Dan zijn er verschillende mogelijkheden. Wanneer het aantal groter is dan 12 kan men inderdaad zeggen dat voortaan voor de raad van bestuur minder leden moeten worden aangeduid. Wanneer er echter slechts 12

04.01 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Aux termes de la loi actuelle sur les ALE, ces dernières sont des asbl dont l'assemblée générale et le conseil d'administration sont composés paritairement. Toute organisation siégeant au CNT peut prétendre à un mandat au moins. Une asbl compte 12 membres minimum et 24 maximum. Dans la pratique, les membres ne peuvent être que 12, 16, 20 ou 24, cependant que l'assemblée générale compte autant de membres que le conseil d'administration.

La nouvelle loi sur les asbl dispose que le conseil d'administration compte au minimum trois personnes et que le nombre d'administrateurs doit toujours être inférieur au nombre de membres de l'association.

leden zijn, kan dat niet. In dat geval moet men een andere beslissing nemen, waardoor de paperassenmolen van de PWA's binnen de gemeenteraden op gang komt.

Mevrouw de Minister, volgens mij zou het goed zijn dat de controle op de raad van bestuur blijft bestaan en dat er een verschillend aantal leden komt tussen de algemene vergadering en de raad van bestuur. Het aantal leden van de raad van bestuur moet zakken zodat niet elke gemeenteraad wordt opgezadeld met de administratieve aangelegenheden van de PWA's.

Kortom, mijn vraag is heel praktisch. Ten eerste, bent u het eens met mijn analyse? Ten tweede, welke maatregelen beoogt u om de huidige regeling aan te passen? Volgens mij kunt u dat doen met een koninklijk besluit. Aldus kunnen de gemeenten zich in regel stellen.

Toutes les ALE dont l'assemblée générale et le conseil d'administration comptent actuellement un même nombre de membres devront dès lors s'adapter à la nouvelle loi sur les asbl. De nombreux conseils communaux et ALE auront donc fort à faire sur le plan administratif. Il me paraît logique d'harmoniser la législation sur les ALE avec la nouvelle législation sur les asbl et que l'Assemblée générale exerce un contrôle efficace du conseil d'administration.

Le ministre partage-t-il cette analyse? Quelles mesures vont-elles être prises pour résoudre ce problème?

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, l'ALE est en effet instituée sous la forme d'une ASBL qui doit être composée paritairement, d'une part, de membres désignés par le conseil communal suivant la proportionnalité entre la majorité et la minorité et, d'autre part, de membres représentant les organisations qui siègent au Conseil national du travail. L'ASBL compte 12 membres au moins et 24 membres au plus. Chaque organisation qui siège au CNT a droit, à sa demande, à au moins un mandat. Les organes de gestion de l'ASBL sont composés conformément à ces dispositions.

Vous avez raison, la nouvelle loi concernant les ASBL créera une nouvelle situation. A la date du 21 mai 2002, cette loi n'est cependant pas encore publiée au Moniteur belge. Elle entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit la publication de l'arrêté royal d'exécution au Moniteur belge.

Il n'est pas possible, d'une part, de garantir à chaque organisation siégeant au CNT un mandat dans les organes de gestion et donc aussi dans le conseil d'administration et, d'autre part, de diminuer le nombre des membres du conseil d'administration au-dessous de 12 puisque 3 organisations de travailleurs et 3 organisations d'employeurs siègent au CNT.

Il existe donc 3 possibilités:

1. Modifier l'article 79 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 concernant la sécurité sociale des travailleurs, de sorte qu'on ne soit plus obligé de prévoir la présence de chaque organisation du CNT qui le souhaite au conseil d'administration.
2. Modifier l'article 8 de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, de sorte que le nouvel article 13 de la loi concernant les ASBL ne soit pas d'application aux ALE.
3. Imposer aux ALE qui comptent 12 membres de majorer ce nombre.

La première solution ne me semble pas opportune car elle est de nature à créer une discrimination vis-à-vis de certaines organisations

04.02 Minister Laurette Onkelinx:
Een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap heeft de rechtsvorm van een vereniging zonder winstoogmerk, met ten minste 12 en ten hoogste 24 leden, waarbij de gemeenteraad enerzijds en de organisaties die zitting hebben in de Nationale Arbeidsraad anderzijds paritair vertegenwoordigd zijn. De beheersorganen van die vzw worden conform die bepalingen samengesteld. Met de nieuwe wet betreffende de vzw's ontstaat er een nieuwe situatie. Die wet is nog niet verschenen in het Belgisch Staatsblad, en wordt van kracht op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de publicatie in het Belgisch Staatsblad van het koninklijk besluit tot uitvoering van de wet. Je kan elke organisatie die in de Nationale Arbeidsraad zitting heeft onmogelijk een mandaat in de beheersorganen, en dus in de raad van bestuur, verzekeren als je het aantal leden van de raad van bestuur terugbrengt tot minder dan 12.

Er zijn dus drie mogelijkheden: artikel 79 van het koninklijk besluit van 25 november 1991

patronales ou syndicales. Mon administration est en train d'examiner les conséquences de la seconde solution, c'est-à-dire l'exception. En fonction de cet examen, je ferai une proposition.

Je vous rassure de toute façon en disant que l'article 63 de la nouvelle loi prévoit des périodes transitoires pour des ASBL existantes, allant de 1 à 5 ans. Ces périodes seront fixées par l'arrêté royal d'exécution de la loi. Les ALE auront le temps d'adapter, le cas échéant, leurs statuts et leur règlement.

betreffende de sociale zekerheid van de werknemers wijzigen; artikel 8 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders wijzigen, zodat het nieuwe artikel 13 van de wet betreffende de vzw's niet toepasselijk is op de PWA's; of PWA's met twaalf leden verplichten dat aantal leden op te trekken. De eerste oplossing kan bepaalde werkgeversorganisaties of vakbonden discrimineren. Mijn administratie zal de consequenties van de tweede oplossing bestuderen, en op grond van dat studiewerk zal ik vervolgens een voorstel formuleren. Artikel 63 van de nieuwe wet voorziet in overgangsperioden voor de bestaande vzw's. De overgangsperioden worden vastgelegd bij het koninklijk besluit tot uitvoering van de wet. De PWA's krijgen de tijd om hun statuten en reglement aan te passen.

04.03 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik dank mevrouw de minister voor het antwoord. Ik ben geen voorstander van de uitzondering. We maken een nieuwe wetgeving en we voeren al onmiddellijk een uitzondering in. Dat is geen goede oplossing. De raad van bestuur moet immers kunnen worden gecontroleerd door de algemene vergadering. Als daar dezelfde personen deel van uitmaken, heeft de opsplitsing geen zin.

Dat zijn dus twee redenen waarom ik geen voorstander ben van uw oplossing.

04.03 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Je ne suis pas partisan d'insérer d'emblée une exception dans la nouvelle loi. En outre, le conseil d'administration doit pouvoir faire l'objet de contrôles. Il convient de rechercher une solution pratique qui ne porte pas atteinte à la loi sur les ASBL et au contrôle du conseil d'administration.

04.04 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, j'attends la réponse de mon administration. Je leur ai demandé d'examiner cette proposition.

04.05 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Daarom blijf ik ook zeggen dat naar een oplossing moet worden gezocht op het vlak van de algemene vergadering. Er zou bijvoorbeeld kunnen worden vastgelegd dat die minimaal 14 of 16 leden moet tellen met het oog op het behoud van de pariteit van alle sociale partners. Dat is dikwijls een probleem in de lokale PWA's: welke werkgeversorganisatie is er eigenlijk afgevaardigd; is dat Unizo en vertegenwoordigt die meteen ook het VBO en is, wat Vlaanderen betreft, het VEV erin vertegenwoordigd? Een praktische oplossing dringt zich dan ook op, waarbij niet geraakt wordt aan de principes van de nieuwe vzw-wetgeving te raken noch aan het principe van de controle op de raad van bestuur.

Mevrouw de minister, ik hoop dat u daarvoor snel een oplossing vindt, vooraleer de overgangsperiode is afgelopen om onnodig werk te vermijden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.07 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16.07 heures.